

فقیه

فقیه به معنای دارنده ملکه **استنباط حکم** فرعی شرعی از منابع معتبر می‌باشد.

فهرست مندرجات

[۱ - معنا](#)

[۲ - از نگاه قرآن و روایت](#)

[۳ - احکام مرتبط](#)

[۴ - پانویس](#)

[۵ - منبع](#)

معنا

فقه در **لغت** به معنای فهم، فطانت و درک عمیق و دقیق آمده است و اسلس و ریشه آن به گشودن و شکافتن باز می‌گردد و فقیه به کسی اطلاق می‌شود که دارای فهم عمیق و دقیق است، احکام را می‌کاود و گره‌ها و معضلات آن را می‌گشاید و حل می‌کند.

^[۱] [این فارس، احمد، معجم مقاییس اللغة، ج ۴، ص ۴۴۲.](#)

در کلمت متأخران، واژه **مجتهد** نیز به معنای فقیه به کار رفته است.

از نگاه قرآن و روایت

واژه **فقه** و فقیه در **آیت** و **روایت** در همان معنای لغوی به کار رفته و همه معارف و آموزه‌های دینی؛ اعم از اصول و فروع را دربر می‌گیرد و اختصاص به حوزه خاصی ندارد؛ لیکن به تدریج در اصطلاح **فقیها** محدود به حوزه خاصی شده است و امروزه فقیه به کسی اطلاق می‌گردد که در رشته‌ای خاص از علوم اسلامی؛ یعنی احکام فرعی شرعی دارای ملکه استنباط است و می‌تواند **حکم شرعی** هر مسئله‌ای را با بحث و بررسی از ادله معتبر شرعی به دست آورد.

^[۲] [طریحی، فخر الدین، مجمع البحرین، ج ۳، ص ۴۲۱.](#)

^[۳] [علامه حلی، حسن بن یوسف، منتهی المطلب، ج ۱، ص ۷.](#)

^[۴] [عاملی، حسن بن زین الدین، معالم الدین و ملاذ المجتهدین، ج ۱، ص ۹۰.](#)

احکام مرتبط

از **احکام** مربوط به آن، ذیل عناوین **اجتهاد**، **تقلید** و فقه سخن رفته است؛ چنان که قلمرو و **لایب فقیه** در عنوان و لایب فقیه مطرح خواهد شد.

پانویس

۱. [↑ این فارس، احمد، معجم مقاییس اللغة، ج ۴، ص ۴۴۲.](#)

۲. [↑ طریحی، فخر الدین، مجمع البحرین، ج ۳، ص ۴۲۱.](#)

۳. [↑ علامه حلی، حسن بن یوسف، منتهی المطلب، ج ۱، ص ۷.](#)

۴. [↑ عاملی، حسن بن زین الدین، معالم الدین و ملاذ المجتهدین، ج ۱، ص ۹۰.](#)

[فرهنگ فقه مطابق مذهب اهل بیت علیهم السلام، ج ۵، ص ۷۲۳، برگرفته از مقاله «فقیه».](#)